

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Кънчо Трифонов Чамов д.м., член на научно жури със заповед
№ РД-81 / 01.03.2024 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“
Бургас

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ обявен в ДВ, бр. 1 от 02.01.2024 г. в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацевтиката“ за нуждите на Факултет по обществено здраве и здравни грижи (ФОЗЗГ) при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. В конкурса участва един кандидат - гл. ас. д-р Ваня Божидарова Георгиева, д.м.

1. Карьерно развитие на кандидатката

Гл. ас. д-р Ваня Божидарова Георгиева е родена на 28.01.1978 г. в гр. Русе, България. През 2002 г. завършва Медицинския факултет при Медицински университет – София и се дипломира като „магистър“ по медицина. Продължава образованието си, като през 2007 г. придобива ОКС „магистър“ по специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ от Медицински Университет - София, а през 2009 г. придобива специалност по „неврохирургия“ от МФ при Медицински университет – София. През 2016 г. защитава дисертация на тема „Фармакоикономическа оценка на хирургичното и ендоваскуларно лечение на мозъчните аневризми“ и придобива ОНС „доктор“ по специалността „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацевтиката“ от ФОЗ на Медицински университет - София. От 2001 г. започва работа в Център за професионално обучение по козметика и козметични грижи. За времето от 2009 – 2022 г. работи последователно като неврохирург в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ гр. София (2009-2012), УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ (2012-2022) и в МБАЛ „Рахила Ангелова“ гр. Перник. От 02.11 2022 г. работи по трудов договор като главен асистент в Катедра „Организация и управление на здравеопазването“ към Факултета по обществено здраве и здравни грижи при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Кандидатката владее английски език писмено и говоримо

2. Наукометрични показатели

Гл. ас. д-р Ваня Георгиева, д.м. е представила прецизно всички изискващи се от Правилника на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас документи, както и достъпна по обем и съдържание информация за своята научна продукция.

Кандидатката участва в конкурса за доцент с 41 реални публикации след придобиване на ОНС „доктор“, разпределени по видове както следва:

- А.1. Дисертационен труд за ОНС „доктор“ – 1 брой;
- В.3. Хабилизационен труд – монография – 1 брой
- Г.6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд – 1 брой;
- Г.7. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 брой;

- Г.8. Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 25 броя;
- Г.9. Публикувана глава от колективна монография – 3 броя;
- Е.20. Публикуван университетски учебник – 1 брой.

От всички представени публикации 31 са отпечатани в български научни издания, а 11 в чуждоезични и чуждестранни научни списания и сборници. Д-р Ваня Георгиева, д.м. е самостоятелен автор в 8 (19,5%), първи автор в 15 (36,6%) и втори и последващ автор в 18 (43,9%) от направените научни публикации. Научната продукция на кандидатката е публикувана в авторитетни научни български списания и сборници.

Представената от кандидатката цитатна справка посочва 10 цитирания в български и чуждестранни научни публикации открити в базите данни на WEB OF SCIENCE и SCOPUS и др. Цитиранията в рамките на показател „Д“ от минималните изисквания се разпределят както следва: Д.10. – 8 броя; Д.11. – 2 броя.

3. Съответствие с минималните изискванията на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПН 7.4. „Обществено здраве“

Група показатели	Изискуем брой точки	Брой точки постигнати от кандидатката
Показател А	50	50
Показател В	100	100
Показател Г	220	619,5
Показател Д	60	130
Показател Е	20	160
Общо брой точки	450	1059,5

От представените 41 публикации кандидатката набира 1059,5 точки, които надхвърлят минималните изисквания на Университет „Проф. д-р Асен Златаров - Бургас за заемане на академичната длъжност „доцент“.

4. Тематична насоченост и приноси на научната продукция

Научните интереси на гл. ас. д-р Ваня Георгиева, д.м. са насочени в областта на научната специалност “Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” и намират реализация в устойчиво научно развитие и екипна публикационна активност. Широкият обхват на публикуваните резултати от научните проучвания на кандидатката се определя от спецификата на нейното професионално и кариерно развитие като: практикуващ лекар неврохирург; лекар с придобита ОНС в професионално направление „Обществено здраве“; лекар с интереси във фармакоикономика и фармацевтичен маркетинг, както и в областта на козметиката и фитокосметиката. Представената от кандидатката научна продукция съответства на направлението на обявения конкурс, като съдържа научно-приложни и теоретични приноси, тематично групирани в следните четири научни направления:

4.1. Фармакоикономика и фармацевтичен маркетинг (4)

Това тематично направление от научната продукция на кандидатката включва 4 публикации, които са насочени към проучване на фармакоикономическа и терапевтична оценка на резултати и разходи при лечение на мозъчните аневризми в България и други развити страни. Дисертационният труд на кандидатката за присъждане на ОНС „доктор“ на тема „Фармакоикономическа оценка на хирургичното и ендоваскуларното лечение на мозъчни аневризми“ (2016) и последващата монография под същото заглавие (Г 6.1) са първите у нас комплексни проучвания за фармакоикономиката при диагностиката и алтернативното лечение на мозъчните аневризми. Научно-теоретичните приноси са свързани с разработената методика за прилагане на фармакоикономически модел, използващ фармакоикономическите методи „разход-ефективност“ и „разход-ползност“. Това улеснява непосредственото им използване от изследователи с професионален интерес към икономическата оценка на различните използвани терапевтични подходи при това заболяване. Получените научни и научноприложни приноси са изключително важни за неврохирургичната практика и за сравнителната фармакоикономическа оценка на хирургичното и иновативното ендоваскуларно лечение на мозъчни аневризми в България. Клиничните резултати и установените разходи при диагностиката и лечението им подпомага избора на адекватни терапевтични подходи за съвременното лечение на мозъчни аневризми у нас. Направени са сравнителни икономически анализи за разходите при лечението на заболявания в страни от централна и източна Европа (Д10.6), както и у нас. Установено е, че ендоваскуларната терапия при мозъчните аневризми е по-ефективна, но по-скъпа в сравнение с хирургичното лечение и се финансира частично от Здравната каса. Интерес представляват изводите за измереното инкрементално отношение (ICER) от анализа „разход-ефективност“ с 10.33% абсолютен риск на редуция за смъртността, инвалидността и от анализа „разход-ползност“ за единица допълнително здравно обусловено качество на живот (QALY). Резултатите от ФИ проучване са представителни за страната. Сравнителният анализ за някои европейски страни, САЩ и България за терапевтичните подходи и разход-ефективността им при лечение на мозъчните аневризми има и приносен научноприложен и информативен характер за специалистите неврохирурзи, фармацевти и здравни икономисти. (Г 6.1, 8.21.).

В своя монографичен труд „Маркетинг за фармацевти при оказване на фармацевтични услуги в аптеките“ кандидатката разглежда маркетинга като нова философия в бизнеса, чийто фокус се прехвърля от стоката и услугата върху пациента като потребител и купувач, чийто потребности следва да бъдат задоволени в максимална степен. Новата визия на гл. ас. д-р Ваня Георгиева променя фокуса на фармацевтичния маркетинг от основно корпоративен маркетинг на фармацевтичните производители и дистрибутори в маркетинг на фармацевтичните грижи на ниво аптеки. Приносен характер имат анализите на: основни маркетингови концепции в тяхната историческа последователност; актуални техники в маркетинг микса; методите за оценка на видовете потребителско търсене на стоки и услуги; тенденциите във фармацевтичния пазар. Научноприложен характер имат предложените маркетингови стратегии за използване на индивидуално ниво от аптекните фармацевти. Проучени са и специфичните особености на маркетинга на козметичните продукти у нас в съответствие с действащото европейско законодателство.

Публикациите на кандидатката в това тематично направление са базирани на доказателства и се характеризират с прецизност на получените резултати.

4.2. Медицинска етика и деонтология (6)

Публикациите в това тематично направление са шест на брой, в четири от които д-р Ваня Георгиева е самостоятелен автор. В тях медицинската етика е представена като система от етични принципи и правила, чието спазване е необходимо при прилагането на свързаните с грижата на човека хуманни ценности и морални възгледи в лекарската и медицинската практика. Подчертана е нейната обвързаност с определени нормативни постулати валидни както за всички аспекти на клиничната практика, така и за цялата система на здравеопазването. Публикуваният от кандидатката университетски учебник под заглавие *„Медикоетични и деонтологични казуси. Практическо ръководство за студенти по обществено здраве и здравни грижи“* предоставя теоретични знания и практически опит на студенти и медицински специалисти за основните детерминанти на медицинската етика и деонтология. Информира за хронологичното развитие на медицинската етика от лекарската етика, както и за произтичащите от нея принципи и норми, отнасящи се до всички действащи лица в здравеопазването – институции, организации лекари и пациенти. Подробно са представени основополагащите етични ценности и принципи в медицинската практика и здравеопазването. Приносният характер на този учебник се определя от възможността за приложение в обучението на студентите по обществено здраве и здравни грижи.

В няколкото публикувани от кандидатката статии са анализирани и обобщени медикоетичните модели за вземане на решения в медицинската практика, както и актуалните подходи за провеждането на клинична етична консултация. Посочени са възможностите за издигане ролята на консултантите по медицинска етика при вземане на клинични решения в ежедневната практика в подкрепа както на лекарите, така и на пациентите. С приносен характер са анализите и заключенията във връзка с етичните казуси относно асистиранията репродукция, евтаназията и развитието на направлението „Биоетика“. Три от публикациите на кандидатката в това тематично направление обсъждат морално-етични ситуации свързани с вземането на решения, породени от кризисни за здравеопазването ситуации като пандемията COVID19.

Научните публикации на гл. ас. Д-р Ваня Георгиева д.м. в това направление са с теоретични и научно-приложни приноси, както и с възможности за приложение в обучението на студентите специалностите обществено здраве и здравни грижи.

4.3. Диагностични и лечебни технологии в неврологията и неврохирургията (30)

Публикациите на д-р Ваня Георгиева в това тематично направление (30 на брой) включват научни статии и доклади от национални и международни конференции и конгреси, имащи теоретични и научноприложни приноси. В монографията *„Фармакоикономическа оценка на хирургичното и ендоваскуларното лечение на мозъчни аневризми“* (Г 6.1) кандидатката представя резултати от проучвания на изключително важни за неврохирургичната практика проблеми, които третират от една страна фармакоикономически проблеми на общественото здраве, а от друга страна са

чисто медицински за възможните подходи за хирургичното и ендоваскуларно лечение с представен богат практически опит. Този анализ е актуален и значим в научно-теоретично и научно-приложно отношение поради това, че мозъчните аневризми обуславят висока смъртност и инвалидизация, поради което подходящият избор на лечение определя по-благоприятна прогноза.

Представени са голям брой интересни и редки клинични случаи от медицинската практика както и обобщаване на литературни данни относно лечението основно на мозъчно-съдовите заболявания с авангардни методи за оценка на етиологични и патогенегични механизми, патологията и възможностите за лечение. Представени са приложни резултати от успешно приложен комплексен подход за мозъчно-съдова реваascularизация чрез високопоточен байпас с трансплантация на артериална присадка в направление неврология и неврохирургия (Г7.6, Г8.6, Г8.9, Г8.11, Г8.12, Г8.13, Г8.15, Г8.16, Г8.17).

Описани се хирургични случаи с принос към практиката при лечение на мозъчни и гръбначно-мозъчни метастази, мозъчно - съдови заболявания и стволите малформации (Г8.7, Г8.8). Проучено и оценено е качеството на живот на пациенти след оперативно лечение на гръбначни дегенеративни заболявания (Г7.10).

Важни научни приложни и информативни приноси имат проучванията: за ролята на антибактериалната профилактика в неврохирургията (Г8.14) и в педиатрията (Г8.18); за диагностичното и лечебно поведение при алкохолната миелопатия и миелопатията на Вернике (Г7.4, Г7.9); за употребата на тирозин-киназни инхибитори при лечение на остра миелоидна левкемия (Г7.5); за усложненията при COVID19, предизвикващи полиорганна недостатъчност след хирургично лечение на пациенти с това заболяване (Г8.3).

Научната продукция на кандидатката в това направление е представена с преимуществено екипни проучвания, които са базирани на доказателства и имат научно-практически и информативни приноси.

4.4. Козметика и фитокосметика (2)

В колективните монографии „Козметика“ и „Фитокосметика“ са систематизирани базисни познания по козметика за целите на обучаващи се студенти по медицинска козметика към медицинските колежи в страната, ученици в професионални училища по козметика и фризьорство и курсисти в лицензирани школи за обучение по козметика. В тях са включени важни за обучаваните и практикуващите козметици съвременни теми с научнопрактически и информативен характер като: историческо развитие на козметиката и фитокосметиката; законова и нормативна база за оценка на безопасността и приложението на козметичните продукти; речник на ингредиентите; фалшиви козметични продукти; генетика на стареенето; правила за употреба на слънцезащитни средства и др.

Разделите посветени на фитокосметиката са фокусирани върху приложението на повече от 20 български лечебни растения в различните козметични форми и препарати. Научната продукция на кандидатката в този тематичен раздел намира приложение за обогатяване познанията на козметици и студенти по медицинска козметика с практическа насоченост в професията.

Научните публикации на гл. ас. д-р Ваня Георгиева в това направление са с научно-приложни и информативни приноси и с приложение в обучението на студентите от специалността „Медицинска козметика“.

5. Учебно-преподавателска дейност

Кандидатката е назначена на работа от 02.11.2022 като главен асистент в Катедра „Организация и управление на здравеопазването“ към ФОЗЗГ при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас. За времето от назначението си е реализирала натовареност за обучение на студенти както следва: за 2022–2023 академична учебна година – 191 учебни часа; за първия семестър на 2023 - 2024 уч. г. - 49,5 учебни часа. Преподавателската дейност във ФОЗЗГ включва провеждане на упражнения и учебна практика по следните дисциплини на специалността „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“: медицинска козметика и биопродукти – ОКС „магистър“; медицинска етика и деонтология – ОКС „бакалавър“; обща и медицинска социология – ОКС „бакалавър“; социална медицина и епидемиология – ОКС „бакалавър“. Гл. ас. д-р Ваня Георгиева, д.м. участва в разработката и актуализирането на учебни програми и упражнения за специалностите „Здравен туризъм“, „Здравен мениджмънт“ и „Медицински представител“ за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“.

6. Участие в изследователски проекти и членство в научни дружества

Документирано е участието на кандидатката в Европейски научен проект на тема „Advanced Computing for Innovation“, финансиран от Европейска програма “FP 7 Capacity Programme, Research Potential of Convergence Regions”, стартирал през 2012 г. с продължителност 42 месеца. Тя е била член на екип разработващ раздела за събиране и анализ на медицински данни при симулация на кръвния ток през съдовете и мозъчните аневризми. Д-р Ваня Георгиева, д.м. членува в следните национални професионални и научни организации:

- Български лекарски съюз (БЛС)
- Българско дружество по неврохирургия (БДН)
- Българско дружество по инсулт (БДИ)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ участва като единствен кандидат гл. ас. д-р Ваня Божидарова Георгиева, д.м. Оценката на нейната научна продукция, учебно-преподавателска дейност и съответствие с минималните изисквания към научната и преподавателска дейност на Правилника на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас показват: актуалност и приносен характер на представената научна продукция; публикувани резултати от проучвания с научна и приложна стойност; публикувани монографии; и съответстваща учебно-преподавателска заетост.

Във връзка с гореизложеното и в съответствие с постановките на „Закона за развитие на академичния състав в Република България“ и Правилника за развитие на академичния състав на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас ще гласувам за, като убедено препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да присъдят на гл. ас. д-р Ваня Божидарова Георгиева, д.м. академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ и научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на Факултет по обществено здраве и здравни грижи, Катедра „Организация и управление на здравеопазването“.

23.04.2024 г.
София

Рецензент:

Проф. д-р Кънчо Чамов, дм